

Mall 10: Lokal riskbedömning och åtgärdsplan läkemedel med arbetsmiljörisk

Skapat datum: 2025-05-06

Version: 9.0

Lokal riskbedömning och åtgärdsplan läkemedel med arbetsmiljörisk

Introduktion

Alla läkemedel som hanteras i verksamheten ska genomgå en riskbedömning. Utifrån denna bedömning ska skyddsinstruktioner finnas för varje läkemedel som kräver detta och eventuell åtgärdsplan tas fram vid behov.

Innan riskbedömning görs - läs kapitel 8 Arbetsmiljöaspekter i Regional rutin för läkemedelshantering i VGR.

Skyddsinformation

För vissa läkemedel finns skyddsinformation framtaget med information om risker vid hantering av läkemedlet. Läkemedelsföretagen kan själva välja att publicera skyddsinformation på Fass.se eller inte och detta hittas under rubriken "Skyddsinfo". Om skyddsinformation saknas för ett läkemedel kan informationen ibland finnas för ett likvärdigt, utbytbar läkemedel. En sammanställning över läkemedel som har skyddsinformation finns samlat här:

[Produkter med publicerad skyddsinfo inkl. ATC-koder och substanser.](#)

Saknas skyddsinformation på Fass.se betyder det inte nödvändigtvis att läkemedlet inte kräver det och att skyddsinformationsblad inte finns.

För vissa extempore-läkemedel finns skyddsinformation att hämta på www.apl.se.

Mall för riskbedömning

Denna mall ska ses som ett hjälpmedel vid framtagande och dokumentation av de lokala riskbedömningarna. Bedömningen kan genomföras utifrån enstaka läkemedel eller utifrån läkemedelsgrupper. Vid riskbedömningen ska hänsyn tas till arten, graden och varaktigheten av exponeringen.

Arbetsgivaren ska vidare bedöma risken för skadlig inverkan vid graviditet eller amning.

Mall för åtgärdsplan

Denna mall kan användas för att lista de åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa en säker hantering. Exempel på åtgärder kan vara att säkerställa skyddsutrustning såsom säkerhetsbänk, säker avfallshantering eller ge utbildning och information till personal. Åtgärdsplanen ska signeras av verksamhetschef som ansvarar för resurser för genomförande av åtgärder samt för uppföljning.

Tabell nedan listar exempel på ATC-kod/läkemedelsgrupper som kan utgöra en arbetsmiljörisk. Observera att en enskild bedömning behöver göras för alla läkemedel som hanteras på vårdenheten.

Exempel på ATC-kod och Läkemedelsgrupper som kan utgöra en arbetsmiljörisk

ATC-kod	Läkemedelsgrupp
J01C, J01D	Antibakteriella betalaktamer, penicilliner, övriga antibakteriella betalaktamer
J05	Virushämmande medel för systemiskt bruk
L01	Cytostatiska/cytotoxiska medel
L02	Endokrinterapi
L03	Immunstimulerande medel
L04	Immunsuppressiva medel

Lokal Riskbedömning – läkemedel och arbetsmiljö			
Vårdenhet:		Riskbedömning utförd av:	
Ange referenser/material som har använts vid riskbedömningen. (ex skyddsinfo från Fass.se)			
Bedömning av (läkemedel/läkemedelsgrupp):			
Riskegenskaper			
Toxiskt ☐	Frätande ☐	Irriterande ☐	
Allergiframkallande ☐	Sensibiliserande/överkänslighet ☐	Cancerframkallande ☐	
Fosterskadande ☐	Mutagent ☐	Radioaktivt ☐	Brandfarligt ☐
Annat/kommentar:			
Följande arbetsmoment kan utgöra en risk för exponering:			
Iordningställande ☐	Administrering ☐	Patientvård ☐	Avfallshantering ☐
Förvaring ☐	Transport ☐	Städning ☐	
Annat/kommentar:			
Risker/problem vid hantering:			
Aerosolbildning ☐	Damning ☐	Läckage ☐	Stänk ☐
Utrustningsfel ☐	Ångbildning ☐	Utsöndring ☐	Avfallshantering ☐
Blod / urinprov ☐	Sanering av spill ☐		Kanylstick ☐
Annat/kommentar:			
Exponeringsvägar:			
Inandning/kontakt näsa/mun ☐	Hudkontakt ☐	Ögonkontakt ☐	
Annat/kommentar:			
Frekvens på enheten:			
Dagligen ☐	1 - 2 ggr/vecka ☐	1 ggr/månad eller mer sällan ☐	
Antal medarbetare som kan komma i kontakt med läkemedlet:			
Annat/kommentar:			

Vi bedömer att hantering av detta läkemedel/denna läkemedelsgrupp utgör:			
Allvarlig risk (Livshotande) ☐	Medelhög risk (Bestående men) ☐	Låg risk (ringa skada) ☐	Ingen risk ☐
Vid arbetsmiljörisk (allvarlig, medelhög eller låg enligt föregående fråga) ska skyddsinstruktion finnas.			
Befintlig skyddsinstruktion finns ¹ : (ange dokument)		Skyddsinstruktion behöver tas fram. Ansvarig:	
Vi bedömer att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa hanteringen av detta läkemedel/läkemedelsgrupp			
Nej ☐		Ja ☐ Åtgärdsplan behöver tas fram. Ansvarig:	
Underskrift/datum för genomförd riskbedömning			

¹ Som lokal skyddsinstruktion kan i relevanta fall eventuell förvaltningsövergripande arbetsinstruktion användas alternativt arbetsinstruktion vid iordningställande i kapitel 5, Regional rutin för läkemedelshantering.

Åtgärdsplan Läkemedel med arbetsmiljörisk

Läkemedel/läkemedelsgrupp: _____

Risk/Område	Beskrivning	Åtgärd	Eventuellt styrande dokument	Ansvarig	Klart senast
<i>Exempel:</i>		<i>Personlig skyddsutrustning (skyddsglasögon och munskydd) ska köpas in.</i>			
<i>Exempel:</i>		<i>Utbildning av personal i säkert iordningställande</i>			

Åtgärdsplan mottagen och antagen

Datum och underskrift av chef med arbetsmiljöansvar

Originalen förvaras på enheten